

MEMÒRIA HISTÒRICA

El Govern homenatja la Maternitat d'Elna amb una cançó de Montse Castellà

La cantautora tortosina ha compost 'Vaig nàixer aquí', una cançó dedicada a La Maternitat d'Elna, que va servir per a homenatjar la solidaritat d'aquest refugi a les dones i els nadons que van marxar a l'exili durant la Guerra Civil.

Barcelona Redacció

Les persones més lluitadores són, a la vegada, les més tendres. És habitual sentir la seua veu interpretant cants a l'amor i a l'esperança però també és normal sentir-la a través d'un megàfon en diferents mobilitzacions en defensa de les Terres de l'Ebre, ja siga per reclamar noves polítiques d'aigua, millors infraestructures, o trens dignes.

Cantautora i activista, la tortosina Montse Castellà acaba de compondre una cançó dedicada a la Maternitat d'Elna, el refugi de la Catalunya Nord que va atendre milers de dones embarassades i els seus nadons, que fugien a l'exili durant la Guerra Civil Espanyola i el franquis-

me. Vaig nàixer aquí, narra la història dels horrors de la guerra i la misèria dels exiliats, però també la llum de la solidaritat i la generositat de la Maternitat, que dirigia la suïssa Elizabeth Eidenbertz. **"Sovint s'ha dit que Elna era la llum, esperança, oasi, però no s'entendria la llum sense la foscor, i l'esperança sense la tristesa, ni l'oasi sense el desert. No hi ha Elna sense Argelers", explica Montse Castellà. "Per això volia escriure un text que fos colpidor i cru a les estrofes i que en arribar la tornada portés llum, melòdica i lletrista, del que va significar la Maternitat"**, afegeix.

La cançó ha estat composta per encàrrec del Memorial Democràtic i va servir per a tancar, el passat diu-

Montse Castellà, interpretant *Vaig Nàixer Aquí*, diumenge passat. / CEDIDA

menge, la sisena trobada de nenes Elna i nens Nael que es va celebrar al recinte de la Maternitat, a Barcelona, per retre homenatge a la institució d'Elizabeth Eidenbertz.

A la trobada hi van assistir uns 300 nens i nenes que es diuen Elna o Nael i es va commemorar també els 80 anys de la creació de l'Ajuda

Suïssa per donar atenció als exiliats que travessaven els Pirineus fugint de la Guerra.

En acabar l'homenatge, al director general d'Afers Exteriors i Relacions Institucionals, Carme Garcia, va definir la nova cançó de Montse Castellà com **"una obra d'art, amb una composició genial i molt emotiva"**. ■

Vaig nàixer aquí

Famílies senceres, soldats cansats per la carretera i a peu, cap a la frontera en busca de refugi. Es van trobar filferro espinós, dormint en terra i amb la mar com a presó. Lo llit de cada home era l'empremta que el seu cos deixava a damunt l'arena. Fugint d'una guerra, d'aquells que van fer del silenci lo llenguatge dels vençuts. Elna, és la llum d'un poble! Elna, és la llum d'un poble!

Vaig nàixer aquí,
prop la mar on s'ofegaven els vençuts,
prop la platja on encara dormen muts,
i sóc viu i és per tu
Vaig nàixer aquí,
una bombolla d'esperança enmig del foc,
un oasi gràcies al qual sé qui sóc,
i sóc viu gràcies a tu
Lo fred als ossos, crim inhumà, biberons salats,
tindre gana i menjar l'herba del camí.
Reconstruir la identitat,
ser de l'exili com si això fos un país.
Recuperar un tros de llibertat gràcies a la Maternitat.

Illa de pau enmig d'un oceà de destrucció,
una finestra des d'on veure el Canigó
Elna, és la llum d'un poble! Elna, és la llum d'un poble!

Vaig nàixer aquí,
prop la mar on s'ofegaven els vençuts,
prop la platja on encara dormen muts,
i sóc viu i és per tu.

Vaig nàixer aquí,
un paradís de llum, tendresa i tarongers,
un castell on refugiar-se d'Argelers,
amb olor de llençols nets.

Vaig nàixer aquí,
una bombolla d'esperança enmig del foc,
un oasi gràcies al qual sé qui sóc,
i sóc viu gràcies a tu.
Elna, és la llum d'un poble! Elna, és la llum d'un poble!

MEMÒRIA HISTÒRICA

La UB cedeix a la Generalitat les 180 mostres genètiques que havia recollit el banc d'ADN

Barcelona A. Prunera

La Universitat de Barcelona (UB) cedirà les 180 mostres que ha recollit el banc d'ADN dels desapareguts de la Guerra Civil en els últims anys. En un acte al palau de la Generalitat, el rector de la universitat ha signat un acord de cessió amb els consellers de Salut, Toni Comín, i de Relacions Institucionals, Raül Romeva perquè aquestes mostres s'incorporen a les que ha recollit l'administració catalana en els últims mesos. D'aquesta manera, la base de dades de mostres genètiques creix fins a uns 900 perfils.

Amb la recollida de les mostres genètiques de les persones que tenen familiars desapareguts a la Guerra Civil, es formarà una base de dades. Pròximament, es preveu

exhumar les fosses comunes de la Guerra, també es recolliran les dades genètiques de les restes. Posteriorment, es creuaran les dades de les restes òssies amb la dels familiars per tal d'identificar els cossos i lliurar-los a les famílies perquè els puguin dignificar.

El rector de la UB, Joan Elias va destacar la seua **"satisfacció"** de comptar amb un govern **"que s'ha compromés en la memòria de les víctimes de la Guerra Civil"**. Per la seua part, el conseller Comín va destacar l'activitat del banc d'ADN per "suplir allò que haguessin hagut de fer les administracions des de fa molt de temps". **"Normalitzem això perquè la societat civil no segueixca fent de substituta d'allò que correspon al govern"**, va subratllar Comín.

La presentació del conveni entre la UB i la Generalitat, dilluns. / FOTO: ACN

El president del Banc d'ADN, Roger Herèdia -natural de la Torre de l'Espanyol- va agrair el reconeixement del govern, tot i que assegurava que **"encara no ha acabat res sinó que tot just comença"**. **"Ara ve la**

part més important perquè recollir les mostres genètiques no servirà de res si no s'aplica un pla rigorós d'obertura de fosses per tal d'extreure noves dades genètiques i poder identificar els cossos per tornar-los a famílies", defensa Herèdia.

Per això, el banc d'ADN, tot i que no seguirà recaptat mostres genètiques, sí que continuarà la seua activitat com una entitat de memòria històrica que vetllarà **"pel compliment del pla de fosses i la identificació de les víctimes de la guerra"**. En els mesos vinents també està previst que els impulsors del banc formen part de les comissions tècniques que es puguin formar per tirar endavant l'exhumació de les fosses i la identificació genètica de les restes. ■